

הבורסה

מעבר למחסום הפחד

גראף המתאר את מדרג התשואה הריאלית הדולר לא כל-כך מיסכן

אני לא מאלה שמתרצצים עכשיו מאחד לשני ואומרים: נו, אמרתי לכם שהשוק יהיה חזק? רק יתחיל יוני ותתחיל החגיגה.

מתברר שזה קרה, למרות מה שאמרו ומה שלא אמרו. היום כבר לא שואלים למה זה קרה, אלא: מה לקנות? אין בעיות! קונים הכל, בעיקר את הדברים הטובים, לא את הכי טובים. עדיין בשוק משוגע צריך להיזהר, או לחליפין לרדת בסיכוב מסוכן, ותאמינו לי, יש כאלה.

הפסיכולוגיה של הערר עוברת שוב שעות נוספות: כשבורחים, בורחים כולם, ולא חשוב למה וכמה. כשחוזרים אחרי תקופת יובש ארוכה, נכנסים בכל הכוח, לא חשוב כמה ולמה.

זהו זה שמפחיד אותי, ואולי עוד כמה חכמים כמוני — העוצמה של הביקושים בלי לברור בין זבל-פרות ואותו הדבר, אבל של חמורים, ובין המניות הכבדות באמת, שנשחקו ועכשיו באמת כדאי לקנות.

אני הוזהר על העצה המסורתית שלי: קחו טרמפ על המניות החביבות על הבנקים וקרנות-הנאמנות, שעליהן אפשר לקחת טרמפ ארוך. על כל היתר, שמפאת כבוד בעליהן אני לא רוצה להזכיר את שמן, צריך לדעת מתי לרדת. 20 אחוז בכיס יותר טובים מ-30 אחוז על הנייר, ועוד מה שהנייר הוא, נניח, של ריגור-פישמן לשעבר.

בכל העסק הזה צריך להזכיר לטובה את כל אלה שטענו שאם כולם יעזרו — כולל האוצר, שיפסיק להחזיק אותנו בגרון עם מה שזולך לקרות וקרה בשבוע שעבר כיום שלישי —

מיניוויזיה

יש לי חדשות טובות לחובבי מכשירי טלוויזיה ועזרים. לפני שבועיים הגיעה לשוק באירופה הטלוויזיה הזעירה של סוני „ווצ'מן" — בגודל של 20 סנטימטר על 5 סנטימטר עובי, עם מסך שטוח של שני אינץ', במחיר של כ-400 דולר.

בקרב יוצא לשוק מכשיר הטלוויזיה הזעיר של סינקלר (זה המחשבים) במחיר שלא ייאמן — פחות מ-100 דולר. לא רק שהמכשיר הוא זול, הוא פועל על סוללות, שמשך פעולתם 15 שעות, בניגוד לאלה של סוני — קשה לשמוע בלי אוניות. סינקלר מתכוון לייצר השנה מיליון יחידות של מכשירים זעירים, אך בקרוב יהיו לו מתחרים נוספים, נוסף על סוני.

קסיו יוצאת החורש לשוק האמריקאי עם טלוויזיה שטוחת-מסך, ולראשונה עם צג גביש נוזלי (כמו במחשבים הקטנים). ל„צעצוע" של קסיו תכונות נוספות. עוביו 2.5 סנטימטר בלבד, אורכו 12.5 סנטימטר, ורוחב המסך יותר מ-2.5 אינץ'.

וכאן נכנסת לתמונה חברה יפנית נוספת: סיקו. היא החלה כבר בייצור מכשירי-טלוויזיה זעיר עם מסך שטוח, שאפשר לעגור אותו על היר, כמו שעון. כל מה שחסר עכשיו הוא וידאו עם מסך שטוח, שיעלה פחות מ-120 דולר, כדי שלא נתחייב בכנס כשחוזר מחוץ ממסע קניות בחו"ל, ואני אומר לכם, שגם זה יבוא.

קולב לתכשיטים

מי שלא רוצה להיפרד מהתכשיטים ויתר דיבריי-ערך בשעת נסיעה לחו"ל, יכול לפנות לכולבו המפורסם האמאכר שלימור בניו-יורק ולבקש שישלחו לו בדואר חומר. תמורת 65 דולר — לא כולל מישלוח וביטוח — פטנט או ליתר דיוק קולב שהוא גם כספת עם מנעול ללא מפתח, אלא צירוף של מיספרים הידועים רק לבעלי הקולב.

בדיבריי-ההסבר כתוב, שהקולב הזה טוב להגנת

בדיבריי-ערך בבית, במישר, במלון, בסירה ואולי התכוונו לאוניה, במטוס, בקינור — בכל מקום. נראה כקולב ויכול לשמש כקולב. אך הוא למעשה, כאמור, תיבת-תכשיטים וכל היתר. המישקל: קילוגרם אחד בלבד. עשוי מחומר הקרוי לקסן שיצרנו מעידים עליו שהוא עמיד וקשיח. נניח, מה דעתכם לשמור על תכשיטי הדודה חנה או אולי הדודה מרים בקולב הסודי?

אלקטרוני — כאשר המיתקן מחובר למחשב הבנק — שלך, לא של חברת-החשמל מאפשר המיתקן הנחמד הזה לשלם את החשבון בלחיצת כפתור; תעריפים גמישים — באמצעות קלמו יכולה חברת החשמל לחייב את חשבון-החשמל שלך, על-פי שעות השימוש במשך היום, בהתאם לעומס.

עכשיו תיכף תבינו למה הכוונה. בניסוי שנערך באנגליה בשלוש מאות מישקי-בית, הוצעו שלושה תעריפים שונים. כאשר מחברים את המיתקן, החשמל הביתי מחובר לשלושה מעגלים נפרדים. האחד מספק חשמל ביתי רגיל. השני (המעגל) מספק חשמל זול יותר, בתנאי שהחברה רשאית להורות למיתקן לנתק את הספקת החשמל עד ל-15 דקות, כאשר היא מנסה לאתר שיאי צריכה וביקוש (מקפאים ממשכיים לשמור על הקור בפרק זמן זה). המעגל השלישי מציע חשמל זול במיוחד, למיתקני חימום אוגרים, האוגרים חום במשך הלילה כאשר הביקוש נמוך. זהו להפעם. קצת מסוכן, אבל מעניין.

מונה

אלקטרוני לחשמל

יש לי הודעה עבור חברת החשמל. הנוגעת גם לכל צרכן-חשמל בארץ. באנגליה עומדים לפתור את בעיית קריאת מונה-החשמל. הפטנט, כדרכם של כל הפטנטים, פשוט ותיכף תבינו גם למה, ולמה זה חשוב לכל אחד. חברה בריטית פיתחה מונה אלקטרוני ממוחשב בשם קלמו, הפותר את בעיית קריאת מונה-החשמל על-ידי קוראי מונים בשר ודם, מאיי את תהליך הגביה ומה שחשוב יותר לצרכן — מאפשר גמישות בתעריפי הצריכה.

המכשיר מודד אוטומטית את כמות החשמל שנצרכה, מחשב את המחיר ומשר את יחידות למחשב של חברת החשמל. בניסויים שנערכו עד כה, הועברו הנתונים באמצעות קווי-הטלפון, כאשר אלה פנויים, באופן אוטומטי. אפשר גם להעביר הנתונים באמצעות סיבים אופטיים (זה כמו חוטי-טלפון, אבל מזכוכית, בעובי של אלפיות המילימטר), או גלי-רדיו בתדר נמוך (לא חשוב בדיוק מה זה, כל זמן שזה נע באוויר) והכי חשוב באמצעות קווי-הכוח (החשמל) עצמם.

הטכנולוגיה, אומרים הממציאים, היתה ידועה כבר זמן רב, הבעיה היתה מחיר המיתקן. והם, הממציאים, הצליחו לייצר מיתקן זעיר במחיר של פחות ממונה ביתי רגיל — 80 לירות שטרלינג, או משהו כמו 125 דולר.

לקלמו יתרונות נוספים ולפני שאני מונה אותם, אני מבקש לא לפנות אלי כדי לקבל את הסוכנות (ישראל). אז על מה דיברנו? היתרונות הנוספים: גלאי בטיחות — המיקרו-עבדים (פרוססורים) שבמכשיר מנתקים את המעגל החשמלי כאשר יש קצר, ומודיעים למחשב המרכזי אם משהו לקוי במערכת החוטים בבית הצרכן; תשלום

השוק יתחיל לחגוג, בעזרתם של המשקיעים הקטנים שהתגברו על מחסום-הפחד ואי-הוודאות והתחילו להכניס ביקושים. שוב צדקו אלה שטענו ששוק המניות בישראל בנוי משני נכסים איריים: פסיכולוגיה של משקיעים וערכה הניכסי של המניה. בשוק עולה יודת הפסיכולוגיה, בשוק יורד יורדים

וכך מתאר את האינפלציה בישראל עורכו של שבועון לענייני-כלכלה לקוראיו: „אם תשאלו כמה אנשים ברחובה של עיר כמו לונדון או ניו-יורק, מה מחירו של זוג נעליים, יהיו ההבדלים הקיצוניים ביותר במחירים שניקבו 20%. בישראל יהיה ההבדל 2000%. זוהי האינפלציה שאיש לא מתייחס אליה ברצינות יתר, — בה מחירים איבדו ממשמעותם.

„ישראל היא מדינה", ממשיך ואומר אותו עורך, „שבה תיתכן שביתת-רופאים בת שלושה

התרומה

הישראלית לאינפלציה

מעניין: איך מסתכלים עלינו מבחוץ? תצחקו, כמו על אחד מפילאי עולם — המדינה היחידה בעולם שאיננה באמריקה הדרומית, ובכל זאת נמנית עם הליגה העולמית של המדינות בעלות אינפלציה דוהרת. רק בארגנטינה ובבוליביה יש אינפלציה גבוהה יותר מאשר בישראל, כ-200% לשנה, אצלנו רק 130%.

אחרינו בגודל האינפלציה באות לפי התור — ברזיל, מסיקו, פרו וקוסטה-ריקה.

אנחנו גם המדינה היחידה שאורחיה סובלים מעט מהאינפלציה, בגלל שיטת ההצמדה

שביתת הרופאים בעיני עיתונות העולם לאף אחד לא איכפת

חודשים על ענייני שכר, ולמעטים איכפת, חוץ כמובן משרה-האוצר הישראלי, המסרב בעקשנות ראויה לציון לפרוץ את מעגל השכר הצמוד לאינפלציה, ועליידי כך למוטט את שיטת ההצמדה הכוללת, ההופכת דו-סיפרתית למשהו שאפשר לחיות עימו — ולעיתים אפילו בנוחיות.

ובוללת. על-פי נתונים שפירסמה קרן המטבע העולמית, האינפלציה הממוצעת ביבשת הדרום-אמריקנית היא 100%, והאינפלציה הנ-וצעת במזרח התיכון היא 40% לשנה, כאשר התרומה של ישראל לממוצע זה גדולה במיוחד, אם ניקח בחשבון שהאינפלציה בסעודיה בשנה שעברה היתה 0.4% (שיעור שתי).